

30 . Albești | Județ: Constanța | Punct: Cetate | Anul: 2006

Anul: 2006

Cod RAN: 60954.01

Perioade: Antichitate

Epoci: Epoca greacă, Epoca elenistică

Tipuri sit: exploatare/carieră

Categorii sit: Apărare (construcții defensive), Domestic

Autori: Nicolae Alexandru, Maria Bărbulescu, Livia Buzoianu, Laurențiu Clianțe

Instituții: Muzeul de Arheologie "Callatis", Mangalia, Universitatea "Ovidius", Constanța, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța

Raport

Așezarea fortificată de la Albești (de tip phourion) ocupă o suprafață de cca. 2800 m². În exteriorul fortificației locuirea se întinde pe cca. 12 ha. Fortificația propriu-zisă cunoaște trei etape constructive plasate pe durata sec. IV-III a.Chr. Primele etape databile la mijlocul și spre sfârșitul sec. IV - începutul sec. III a.Chr., ocupă suprafețe quasiegale. Etapa a treia reprezintă o extindere spre S a suprafeței fortificate. Amenajarea spațiului interior al fortificației păstrează ordonarea față de axele incintelor și se plasează între aceleași limite cronologice.

Campania 2006 pe șantierul arheologic Albești și-a propus continuarea cercetării complexelor de locuire din zona de extindere a spațiului fortificat din sectorul A; stabilirea relației dintre incinta a II a (latura de S, din sectorul B) și pavaul paralel ei din sectorul A, inclusiv a zidurilor care suprapun pavaul; identificarea unor eventuale locuiri extra muros (prin verificarea datelor obținute prin măsurători geofizice); efectuarea unor lucrări de conservare primară.

Sector A, c.11-18-25-26

Carourile nou deschise se situează în jumătatea de SE a sectorului, la N de zidul "Z" (apreciat ca zid de sprijin sau "falsă incintă").

- c.11 prezintă o situație complexă. Aprox. 1/4 din suprafața c.11 este ocupată de un pavaul de pietre mari, pe direcția E-V, care urmează zidul Z în partea de N. Pavaul este denivelat datorită presiunii zidurilor ferme de la S (zidul Z) și N.

Pavaul a apărut la -0,25 -0,30 m (dimensiune luată pe profilul de V) și -0,10 -0,15 m (pe profilul de S).

Dimensiunile lespezilor mari sunt de 0,87 x 0,55 m; 0,95 x 0,53 m; 0,86 x 0,60 m etc. Pavaul are o suprafață de 2,50 x 2,20 m. El continuă spre V, în SA, c.18 și corespunde pavaului superior din SA, c.39.

Pavaul suprapune un zid cu direcția N-S, care traversează partea dinspre E a caroului; Lzidului = 4 m; l = 0,60 m. Zidul este construit din blochete mijlocii de calcar; h păstrată = 0,35 m. Probabil spre S zidul se sprijinea de zidul Z (aflat aici sub martorul spre c.10). Limita de E a caroului este marcată de pietre (care țin, de fapt, tot de pavaul superior). În partea dinspre N a caroului se detașează linia unui zid pe direcția E-V. Linia zidului se păstrează și în caroul alăturat (SA, c.18). Posibil să fie zidul de închidere spre Sud a locuinței apărute în SA, c.13-20. Dimensiunile zidului (în SA, c.11) sunt: L= 2,25 m și l = 0,45 m. Zidul face unghi drept spre N (c.12, nesăpat), pe o lungime de 1,30 m. Situația se verifică: aici se închide, spre S și E zidul locuinței din SA, c. 13 - 20. Diferența de nivel dintre pavaul superior și zid este de -0,32 m. Între peretele de N al caroului și zidurile locuinței, la -0,55 -0,60 m apar pietrele unui pavaul inferior (același din SA, c.39). Urmărind de la E la V situația pe latura de N a caroului, notăm: pietre amestecate cu pământ căzute din pavaul superior, zidul de E al locuinței, pietre din pavaul inferior, dărâmată.

SA, c.18

În jumătatea de S a caroului continuă pavajul superior din SA, c.11 (el apare la -0,15 -0,20 m față de profilul de S). Pavajul nu ajunge până la limita de V a caroului. Suprafața pavajului este de 2 x 2,50 m. În partea de N caroul este traversat de un zid pe direcția N-S. Este corespondentul zidului din SA, c.11, pe aceeași direcție. Dimensiunile zidului sunt: L = 4 m, l = 0,50 m, h păstrată = 0,50 m. Spre profilul de V apare o linie fermă de pietre, cu aspect de zid (sau platformă), cu dimensiunile de L = 1,80 m, l = 0,60 m și h păstrată = 0,32 m. În partea de N a caroului apar zidul de S și de V al încăperii: sunt continuarea zidului de S din SA, c. 11 și zidul de V care închid locuința din SA, c.13-20. Dimensiunile zidului de S: L = 3,10 m, l = 0,60 m, h păstrată = 0,35 m; dimensiunile zidului de V sunt de: L = 1,15 m, l = 0,53 m, h păstrată = 0,35 m. În interior, între zidul de S și profil apare pavajul inferior. Față de profilul de N zidul locuinței apare la -0,50 m, iar pavajul inferior la -0,62 m.

Locuința care se configurează în c.13-20 (latura de N) și 11-18 (latura de S) are, prin urmare, următoarele dimensiuni: zidul de S -6,70 m (inclus și martorul dintre carouri); zidul de E -9,20 m (inclus și caroul nesăpat, SA, c.12); zidul de N -6,70 m; zidul de V -9,20 m.

SA, c.25

Cca. 90% din carou este ocupat de pavaj: este continuarea pavajului din SA, c.11 și 18. Pavajul este din dale mari, neregulate, ușor înclinat spre N. În profilul de N al caroului apar pietre din dărâmtură. Un singur bloc are o direcție clară N-S, dar nu-l putem lega de vreo amenajare (zid). Între pavaj și profilul de N s-a ajuns la -0,52 m la piatră fărâmată.

Dimensiuni: pavaj = 3,90 x 2,80 m; distanța dintre pavaj și latura de N a caroului este de 1 m; blocul mare din profilul de N: 0,67 x 0,69 m; ad. pavajului față de profilul de N -0,32 m; ad. caroului spre profilul de N -0,52 m.

SA, c.26

Suprafața caroului ocupată de pietre de pavaj și dărâmtură. Este dificil de făcut o distincție între pavaj și elemente de construcție acoperite de acesta. De-a lungul profilului de E apar pietre aliniate cu aspect de zid. Ele pot fi urmărite pe o L = 3,60 m; l = -0,47 m; ad. la care apar: -0,30 m. Pietrele sunt de dimensiuni mijlocii și mici, ușor înclinate spre N (cele din capăt) și V (cele din interiorul caroului).

“Zidul” dinspre E este surprins și în dărâmtura din colțul de NE al c.27. Jumătatea de S a caroului este ocupată de pavajul care continuă din SA, c.25. Suprafața mai fermă a pavajului se încadrează într-o formă trapezoidală cu dimensiunile de 1,72 m (latura lungă), 0,60 și 0,90 m (laturile scurte; a patra latură intră în profil). De la diviziunea de 2 m pe încă 1,85 m aspectul pavajului este mai neregulat. Pe mijlocul caroului se conturează un zid pe direcția N-S întrerupt (spart) la mijloc. Lungimea zidului păstrată spre N este de 3,20 m. În partea de V a caroului se conturează un pavaj din dale regulate cu suprafața de 2,65 x 0,45 m.

Relația incinta de S (SB) și pavajul exterior (SA)

Cum în campaniile anterioare au fost cercetate carourile din sectorul A situate imediat la S față de zidul de incintă al fortificației a II a, se trece la desființarea martorilor perpendiculari pe incintă - SA, c.35-28, SA, c.28-21 și a celor dintre incintă și pavaj - SA, c.28 - SB, c.31, SA, c.21 - SB, c.21. Se recuperează mai multe fragmente ceramice, în general amforice, între care câteva ștampile de Sinope și una de Paros, un unguentarium aproape întreg și multă țiglă. Incinta are în exterior un pavaj cu bordura spre S. Bordura este formată din blochete de calcar așezate pe lungime, cu dimensiuni de 0,66 x 0,54 x 0,30 m; 1,40 x 0,68 x 0,23 m; 0,53 x 0,36 x 0,19 m. Pavajul propriu-zis este alcătuit din pietre mărunte legate cu pământ. Între pavaj și limita sudică a incintei este o fâșie de pământ tasat, lată de cca. 0,50 m. Pavajul urmărit de-a lungul c.14-35 (SA) are lungimea de 17,40 și lățimea de 3,20 m.

Pavajul este suprapus de o locuință. Zidul de V al locuinței, construit din blochete de calcar are dimensiunile de 7,60 m (L) și 0,55 m (l). Zidul de N, format din pietre mici legate cu pământ, se păstrează pe o lungime de 5,80 m; pe această latură este și intrarea lată de 0,85 m; zidul mai urmează pe o lungime de 1,30 m și face colț cu zidul de E. Construit tot din piatră mărunță, acesta se păstrează pe o lungime de 5,30 m. Atât zidul de V cât și zidul de E intră în martorii dinspre S. Zona spartă a pavajului din SA, c.28 a fost ocupată de o amenajare din interiorul locuinței. Din această amenajare s-a păstrat un zid circular; diametrul

sectorului de cerc păstrat este de 0,85 m (interior) și 1,25 m (exterior). Construcția făcea parte probabil dintr-un cuptor. Rezultă că și construcția în arc de cerc din SA, c.35 aparține unei amenajări (cuptor) al unei locuințe târzii care suprapunea pavajul.

Dincolo de zidul de E al locuinței mai înregistrăm un pavaj din dale mari, pe direcția N-S, cu dimensiunea de 2,15 x 1,63 m; un zid (1) cu aceeași direcție N-S, lung de 2,15 m și lat de 0,50 m; pat de piatră fărâmată (pat de construcție) lat de 1,10-1,20 m.

Urmărind situația dinspre E spre V, ordinea este următoarea: pat de piatră fărâmată; zidul 1 (N-S); pavaj dale mari (N-S); zidul de E al locuinței; zidul de V al locuinței. Spre N: bordură pavaj; pavaj; pământ tasat; incinta II. Situația dintre bordură și incintă: zidul de E al locuinței; zidul de N al locuinței; pavaj spart; eventual cuptor; zidul de V al locuinței; continuarea pavajului; zid circular (SA, c.35); ruptura pavajului și a incintei.

Situația din teren documentează pentru sec. III a.Chr. două etape de locuire: locuințe bine consolidate, de dimensiuni mari și pavaj paralel incintei din SB - în prima etapă; pavaje secundare, locuință slab consolidată din pietre mărunte sau diverse alte amenajări în etapa a II a.

La cca. 200 m SE de fortificație a fost executată o secțiune de verificare a unor măsurători magnetometrice. Secțiunea (SV), cu dimensiunea de 10 x 2 m este traversată pe mijloc de o zonă de piatră mărunță, lată de cca. 0,50 m ce ar putea, eventual, indica o arteră de circulație.

Paralel lucrărilor de cercetare arheologică, s-au executat lucrări de conservare primară ale următoarelor ziduri:

- fața de S a zidului Z (în lungime de 4 m);
- zidurile de S, V și E din SA, c. 52 m (măsurând fiecare 4 m; l = 0,67 m);
- zidurile perpendiculare pe zidul Z din SA, c.39;
- zidul de V și parțial de N al locuinței din SA, c.40-41 (în L = 9 m).

Materiale arheologice databile:

- ștampilă Sinope; grupa V d Conovici, 1998 (VI D Garlan, 2004); cca. 222-211 a.Chr. [st?]μ?; [???] t? mască Silen; ?st?a??. SA, 2006, c. 18, -0,60 m
- ștampilă Sinope; grupa V b Conovici, 1998 (VI B Garlan, 2004); cca. 252-243 a.Chr. [st?]μ?; [???]st? - acrostil; [t?] p????d?; [.]. SA, c. 27 (partea de NE a caroului)
- ștampilă Sinope; grupa IV Conovici 1998 (V A Garlan, 2004); cca. 279-258 a.Chr. [.]; ?st?μ?; [?]t?d? - fulgere. SA, c.14-21 (la desființarea martorului; în apropierea pavajului)
- ștampilă Sinope, din care se păstrează doar numele fabricantului F????t?. SA, c.41 (din inventarul locuinței din SA, c. 39-41; vezi campania 2005)
- ștampilă Paros, conținând etniconul ?a??. SA, c. 35-28 (din martor)
- ștampilă de producător, Sinope ?pat?????. SA, c. 35-28 (din martor)
- ștampilă Thasos; tip recent; prima jumătate a sec. III a.Chr. Ta[s?] simbol spart ?a?[?a?]. SA, c. 35-28 (din martor)
- ștampilă Sinope; grupa V c Conovici, 1998 (VI C 2, Garlan, 2004); cca. 242-223 a.Chr. ?st?μ?t? ?e?μd?t? t? călăreț ?pd?μ?; [. . . .]t?
- ștampilă Sinope; grupa V b Conovici, 1998 (VI B Garlan, 2004); cca. 252-243 a.Chr. ?st?μ?; ??es? t? proră de corabie ?a????; ?e?a??. SB, c. 42-43 (la curățirea pavajului spre turn)
- ștampilă Sinope; grupa V d Conovici, 1998 (VI D Garlan, 2004); cca. 222-211 a.Chr. [st?]μ?; [es?] t? hermă din față [t?p?]t?; [Sa?]???

Alte materiale:

-
- vas de cult tip kernos (SA, c. 11, -0,60 m);
 - opaiț de tip efesian (SA, c. 26);
 - gât oinochoe cu decor; stil West Slope (SA, c. 52, -0,45 m);
 - unguentarium cu decor pictat (SA, c. 35-28).

Următoarele campanii arheologice își propun cercetarea c.12 și 19 din sector A; stabilirea raporturilor stratigrafice între sectorul A și B în zona turnului; surprinderea eventualelor amenajări exterioare incintei, la S și la E.

Informații suplimentare online

[Raportul 3593 din cronica.cimec.ro](http://cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://mapserver.cimec.ro)
